

Forelesninger i selskapsrett

Disposisjonen pkt. 12-13

5. studieår, vår 2014

Professor dr. juris Beate Sjøfjell

Det juridiske fakultet i Oslo

beate.sjafjell@jus.uio.no

ssrn.com/author=375947

Omsetning av aksjer

AS -> ASA -> børsnotert ASA

- Noen like regler, noen forskjellige
- Omsetningsfriheten øker i styrke
- EØS-rettens innflytelse øker tilsvarende

Omsetning og begrensninger Utgangspunkter i AS

- Aksjers omsettelighet fastslått, asl § 4-15(1)
- Samtykkekrav utgangspunktet, asl § 4-15(2)
 - Dersom ikke vedtektene fastsetter noe annet
- Beslutning om samtykke/nektelse, asl § 4-16
 - Styret bestemmer (hvis ikke annet følger av vedtektene)
 - Krav om «saklig grunn»

[Rt 1999 s. 1682 \(Østlendingen\)](#)

[Rt 2013 s. 241 \(Stangeskovene/Sveeas\)](#)

Omsetning av aksjer

Videre om AS

- Forkjøpsrett også utgangspunktet, asl § 4-15(3)
- Forholdet mellom samtykkekrav og forkjøpsrett
 - [Rt 2008 s 298 \(Halden Arbeiderblad\)](#)
- Fusjon utløser ikke forkjøpsrett: [TOSLO-2001-2788](#)
- Personklausuler tillatt etter asl § 4-18

Omsetning og begrensninger

Utgangspunkter i ASA

- Aksjers omsettelighet fastslått i asal § 4-15(1)
- Samtykkekrav, personbegrensninger og forkjøpsrett kun hvis fastsatt i vedtektene, asal § 4-15(2)
- Vedtektsbestemt samtykkekrav regulert i asal § 4-16
 - Styret bestemmer dersom ikke annet er vedtektsbestemt
 - Krav om «saklig grunn» - samme innhold som etter aksjeloven?

Omsetning og begrensninger Børsnotert ASA

- To sett med regler: asal + børsreglene og NUES
- Aksjers omsettelighet fastslått i asal § 4-15
- Vedtektsbestemt samtykkekrav regulert i asal § 4-16
 - Styret bestemmer dersom ikke annet er vedtektsbestemt
 - Krav om «saklig grunn»
 - Samme innhold for ASA og børsnotert ASA?
- Børsforskriften § 6: fri omsettelighet + skjellig grunn
- Vphl § 6-7 ved overtagelsesforsøk: kortere frist

Vedtektstolkning

- [Rt 1994 s. 471 \(Wikborg/Lyche\)](#)
- [Rt 1998 s. 1584 \(Holta\)](#)
- [Rt 1999 s. 1682 \(Østlendingen\)](#)
- [Rt 2008 s 298 \(Halden Arbeiderblad\)](#)
- [Rt 2012 s. 1628 \(Nordavis\)](#)
- [Rt 2013 s. 241 \(Stangeskovene/Sveeas\)](#)

Vedtektsregulering i praksis

- Line Ravlo-Losvik: Omsetningsreguleringer i aksjeselskaper – problemstillinger, utfordringer og løsninger

Samtykkekrav i konsernforhold

- Kan aksjeeierskifte i mor utløse samtykkekrav i datter?
- Utgangspunktet: aksjeselskapers selvstendighet
- Identifikasjon likevel mulig?
- Filip Truyen: [Kan transaksjoner i eierselskap utløse samtykkekrav?](#)

Fusjon og fisjon

- Mye likt for AS og ASA
- Noen tilleggsregler for ASA

- ASA og børsnotert: mer EØS-styrte regler

Fusjon

- Fusjon = sammenslåing av selskaper
- Fusjonsavtale = avtale på selskapsnivå
- Fusjonsresultatet: AS, ASA eller SE
- Nasjonale og grenseoverskridende fusjoner
- Selskapsrettslige og skatterettslige regler

Fremgangsmåte ved fusjon

- Styret utarbeider fusjonsplan, aksjelovene § 13-3(1)
- Generalforsamlingene vedtar fusjonsplanen, aksjelovene § 13-3(2)
- Overtagende selskap utsteder aksjer til aksjonærer i overdragende selskap, aksjelovene § 13-4
- Beslutningen meldes til Foretaksregisteret, asl § 13-13 og asal § 13-14
- Kreditorerne kan varsles; innsigelser må håndteres, asl § 13-14 - 13-15 og asal § 13-15 – 13-16

Fusjoner innenfor konsern

- Utgangspunkt: vanlige fusjonsregler gjelder
- Særregler om fusjon i konsern
 - Fusjon mellom morselskap og datterselskap når mor eier alle aksjer i datter, asl § 13-23 og asal § 13-24
 - Fusjon mellom søsterselskap når morselskap eier alle aksjene i begge døtrene, kun norske aksjeselskaper, asl § 13-24

Grenseoverskridende fusjoner

- EØS-rettslig: først 3. (og 6.) selskapsdirektiv
- Mye løst gjennom SE-direktivet

- Det 10. selskapsdirektiv om grenseoverskridende fusjoner

- Asl § 13-25, jf asal §§ 13-25 – 13-36

Fisjoner

- Fisjon = deling av selskap
- Asl og asal kap 14

Tid til spørsmål

Vi bruker gjenværende tid

- Til å snakke om de temaene dere har spilt inn med ønske om repetisjon eller mer forklaring, derunder:
 - Den rettslige stillingen til NUF-er
 - Den rettslige stillingen til SE-selskapet
 - Oversikt over endringene i aksjelovsreformen 2013
 - Grunnleggende formål og hensyn i aksjeselskapsretten
 - De rettsøkonomiske teoriens betydning
- Til å ta spørsmål på sparket

Sluttevaluering – ditt bidrag teller!

- 1) Hvor mange av forelesningens 20 timer fulgte du?
- 2) Brukte du podcast i stedet for å møte opp i Aud. 14?
- 3) Bruker du podcast som repetisjon?
- 4) På en skala fra 1-10 (uakseptabelt -> veldig bra), hva synes du om:
 - a) Forelesningsseriens faglige innhold:
 - b) Foreleserens pedagogiske opplegg og gjennomføring:
 - c) Forelesningsmateriellet:
 - d) Podcastingen:
 - e) Forelesningsserien som helhet:
 - f) Selskapsrettsfaget som helhet:
- 5) Forslag til forbedringer:
- 6) Andre kommentarer: